

Vogn, Hytte eller stald?

Af bygningsrådgiver Tina S. Kristensen, Byggeri & Teknik I/S

På spørgsmålet "Er det en vogn, en hytte eller en stald"? Vil du nok svare om ikke det er underordnet. Måske, men står du overfor en myndighedsbehandling, med indhentning af dertil hørende nødvendige tilladelser ifm. husdyrproduktion på friland, er svaret derimod et meget klart og tydeligt; **NEJ!** Desuden erfarer vi i Byggeri & Teknik I/S, at der er meget uklarhed, usikkerhed og dermed forskellighed i, hvordan myndighedsbehandlingerne håndteres i de enkelte kommuner. Det er MEGET uheldigt og urimeligt. Ikke mindst for de frilandsproducenter der rammes hårdt og som i værste fald må opgive en produktionsform, der ellers anses som værende politisk korrekt ifht. bla. dyrevelfærd. Flyttes grisene jævnlige rundt på arealerne - evt. dagligt – bliver gødningsfordelingen mere jævn, hvilket er positivt ifht. miljøbelastningen sammenlignet med traditionel hold af vækstgrise på friland.

Myndighedsbehandling

Udgangspunktet vil ofte være en miljøgodkendelse, hvis etableringen f.eks. medfører en ændring i husdyrproduktionen. Evt. skal der ansøges om en landzonetilladelse, da placeringen bla. kan være spredt i det åbne land. Er konstruktionen over eller under 100m² har også en betydning. Er der ydermere tale om en af myndighederne defineret "bygning", vil det også kræve en byggetilladelse jf. Byggelovens bestemmelser.

Stor usikkerhed om de mobile vogne

Lovgrundlaget som sætter rammen om frilandsproduktion, bla. de mobile vogne der anvendes til bla. smågrise og slagtesvin, skal findes i op til 3-4 styrelser, der desværre ikke definerer "konstruktionerne" ens.

Landbrugsstyrelsen

Landbrugsstyrelsens vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2021 dikterer endvidere i kap. 25.3: "Når du holder svin udendørs, skal de holdes i **hytter**, herunder farehytter, blikhytter, telte eller lignende opstaldning". Arealkrav er angivet i tabel 1.

Det samme gør sig gældende i BEK nr. 1742 af 30/11/2020 "dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af grise" Kap. 18, "**Hytter** til smågrise, avls- og slagtegrise skal have et sammenhængende lejeareal, der opfylder følgende "minimumsarealkrav" se tabel 1.

Bolig- og planstyrelsen

Bolig- og planstyrelse administrerer Byggeloven og dermed BEK nr. 1399 af 12/12/2019, som i daglig tale er "Bygningsreglementet" (BR18). Det er det lovgrundlag kommunalbestyrelsen, som bygningsmyndighed, skal træffe afgørelser efter. Her defineres de mobile vogne af flere kommuner som en "Bebyggelse" eller Transportabel konstruktion, som agtes gjort til genstand for bygningsmæssig udnyttelse, der ikke er af rent forbigående art" og dermed kræves en byggetilladelse jf. Byggelovens bestemmelser. Dette til trods for at "bygningen" hverken har byggeblad, kote, fundament, placering eller afløb.

Myndighedsbehandling af stalde

Bygningsreglementet opererer med 4 brandklasser, BK1, BK2, BK3 samt BK4. Byggesager i BK1 er normalvis mindre komplicerede end BK2, BK3 og BK4, der kræver sagsbehandling af en certificeret brandrådgiver med - for tiden - meget lange sagsbehandlingstider og store sagsomkostninger med omfattende dokumentationskrav ifm. færdigmelding og før ibrugtagningstilladelse kan udstedes.

Problem med "mobile vogne" der bliver defineret som "mobile stalde"

En mobil stald/bygning, som flyttes en til flere gange dagligt, skal ifølge bygningsreglementet indplaceres i en Brandklasse. Myndighederne kan bare ikke indplacere den i hverken BK1 eller BK2. Grunden hertil skal findes i, at byggeriet ikke kan betragtes som værende indsatstaktisk traditionel jf. BR18 § 23. Det betyder at de mobile vogne skal indplaceres i en BK3. Det medfører bla. krav om en certificeret BK3 brandrådgiver. Der er i skrivende stund 7 brandrådgivere på landsplan, der er certificeret til Brandklasse 3 "BK3".

Klarhed om definitionerne kræves nu

Da der er stor forskel på myndighedsbehandlingen - alt efter om vi kalder det en vogn, hytte eller stald - er der altså et stort behov for at vi hurtigt får en klar og tydelig definition, som giver en ensartet og rimelig håndtering ifm. myndighedsbehandling forud for en etablering af mobile produktionssystemer. Det er nødvendigt, hvis produktionsformen skal etableres på lovlig vis og ikke mindst sikres en fair fremtid, uanet om du bor i Nordjylland eller Nordsjælland eller....

Tabel 1. Minimumsarealkrav for lejeareal til smågrise, avl- og slagtesvin i hytter på friland

Vægt kg Max	Indtil 10	10-20	20-30	30-50	50-85	85-110	Over 110
Leje, m ² pr. svin	0,13	0,17	0,25	0,34	0,47	0,55	0,85

Kilde BEK nr. 1742 af 30/11/2020 "Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af grise" Kapitel 18 og Landbrugsstyrelsens vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2021